

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY: Rocznie — 36 mk., półrocznie — 18 mk., kwartalnie — 9 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. łącznie z przesyłką pocztową i odrośnieniem do domu.

..... Zmiana adresu — 20 fen. ....

CERY BEŁOSZE: Na 4-ej str. za wiersz pełnowy — 40 fen.

nekrologi wiersz — 30 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ka. A. Rutkowskiego, Królewska (Białostocka) № 3

Numer pojedynczy 7 kop. = 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 23 paźdz.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

Walki w zgięciu Lys trwają. Zacięte ataki nieprzyjaciela po obu stronach Veisne. Na północ od miasta został on odparty; na południe od miasta po początkowym zysku terytorjalnym przy pomocy kontrataku został on zatrzymany na zachód od drogi Veisne — Olsine. Ku wschodowi od Kortrik odepchnięci zostaliśmy z zachodniego skraju Fichte na wschód. Po obu stronach tej miejscowości odparte zostały silne ataki nieprzyjacielskie. W zaciętych walkach utrzymane zostały wzgórza pod Kainberg przez śląski pułk piechoty rezerw. Na 10 pod dowództwem komendanta G. übera przeciw czterokrotnemu natarciu przeciwnika. Częściowe walki w zgięciu Szeidy po obu stronach Tournai i Valenciennes.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na południe od Marle opuściliśmy chwilowo broniony przyczółek mostowy nad Serre i Souche i cofnęliśmy swe linie poza odcinki strażnicze.

Nad Aisne odparliśmy zacięte ataki nieprzyjaciela po obu stronach Nanteuil. Na wschodnim brzegu Ailette, po obu stronach Vouziers i na wschód od Olisy walki przybrały wielki zakres. Przy nadzwyczaj silnym udziale artylerji natarł nieprzyjaciel wczesnym rankiem między Péronne i Palaise, oraz między Olisy i Beaurepaire. Na wzgórzach ku zachodowi od Balay udało się atakowi zyskać nieco na terenie. Na pozostałym froncie rozbił się on przed naszymi linjami. Po południu po ponownym silnym przygotowaniu artylerji ruszył znowu nieprzyjaciel do ataku. 1-szy bawarski pułk piechoty pod wodzą majora Schmielera utrzymał w zaciętej obronie wzgórze ku wschodowi od ———— przeciw wielokrotnym atakom sił przeważających. Na pozostałym froncie nieprzyjaciel również został odparty z ciężkimi stratami.

Grupa wojsk Gallwitz.

Między Argonami i Mozą oraz między Mezą i Mozlą energiczna

działalność ogniowa, walki częściowe ku zachodowi od Mozy, oraz ku zachodowi od Moreli bez szczególnych wyników.

Porucznik Büchner osiągnął 40 te zwycięstwo powietrzne.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Sekretarz stanu Groeber o pożyczce wojennej:

Żaden rząd, żaden parlament nie będzie się mógł powążyć, by narużyć pewność pożyczki wojennej.

Groeber

BAZYLEA (22 b. m. W.T.B.) — Według komunikatu Stefanie Włochy urzędowanie uznały tymczasowy rząd czesko-słowacki.

LUGANO (22 b. m. T. U.) — Syn króla włoskiego Humberta hr. Balemi zginął.

LONDYN (22 b. m. Reuter). — „Times” donosi z Tangeru, że w całym Maroku z wyjątkiem linii Mellilla panuje absolutna anarchia. Raisuli panuje jako nieograniczony dyktator.

BERLIN (23 bm. W. T. B.) — Kanclerz Rzeszy zapadł na lekkąrypę (hiszpankę).

HAAGA (22 bm. Tel. pryw.) — Według informacji „Het Vaderland” z nad granicy holenderskiej, król belgijski z ks. Leopoldem odbył w poniedziałek wjazd do Bruges, gdzie z balkonu ratusza wygłosił przemówienie. Gdy we czwartek wjeżdżał król do Ostendy on i admirał angielski zostali na rękach wnieśli do ratusza.

GENEWA (22 bm. Tel. pryw.) — Czesko-słowacka rada narodowa proklamowała uroczystie niepodległość narodu czesko-słowackiego. Odpis dokumentu, w którym dynastia Habsburska zostaje usunięta od władzy, wrócony został prezydentowi Wilsonowi.

MOSKWA (21 b. m. Tel. pr.) — Ag. „Rosta” donosi, że b. dowódca naczelny armji rosyjskiej W. ks. Mikołaj Mikołajewicz, o rzekomem rozstrzelaniu którego niedawno doniesiono, przebywa w Kijowie i cieszy się dobrym zdrowiem.

Mowa kanclerza.

BERLIN (22 bm. W.T.B.) — Posiedzenie Reichstagu otworzył prezes Fehrenbach o g. 2 m. 20. Projekt prawa, dotyczący upelnomocnienia rady związkowej do kroków natury gospodarczej, stojących w związku z gospodarką przejściową, na wniosek posła Dovego (post. partja lud.) został przekazany komisji dla handlu i przemysłu.

Kanclerz Rzeszy ks. Maksymilian Badeński

Od czasu, gdy po raz pierwszy przemawiał do gąnów, w rozwoju akcji pokojowej, zapoczątkowanej przez rząd z chwilą objęcia władzy, nastąpiły obustronne dalsze kroki. Cały naród niemiecki pragnie usłyszeć, co sądzi rząd o widokach powodzenia dzieła pokoju. Zrozumięcie jednak panowie, że w tej sprawie mogą wypowiedzieć się tylko z wielką oględnością. Stronictwa również domagają się dyskusji. Niech jednak, zgodnie z powagą chwili, pod tym względem się ograniczą.

Prezydent Wilson przemówił do narodu niemieckiego. Fakt ten nadaje oświadczeniom przedstawicieli wszystkich stronictw ogromne znaczenie.

Pierwsza odpowiedź prezydenta doprowadziła do ostrej walki poglądów we wszystkich krajach na temat: pokój na podstawie prawa, czy pokój na podstawie siły. Po jednej stronie głośniejsi, niż kiedykolwiek rozległy się głosy, które sądzą, że nastąpiła chwila, kiedy można będzie na Niemczech wywrzeć zemstę i zadowolić nagromadzoną nienawiść i chęć odwetu. Po drugiej stronie szczerzy zwolennicy związku ludów zrozumieli wyraźnie, że odbywa się teraz decydująca próba podstaw nowej wiary. Ta podstawowa myśl brzmi: Zanim pojedyncze państwo, lub grupa mocarstw sięgnie do środków przymusu przeciw innemu narodowi w celu przeprowadzenia swej zasady, winna ona zapełnia szczerze i starannie uczynić próbę utrzymania pokoju w drodze dobrowolnej ugody, lub w zastosowaniu do obecnej sytuacji międzynarodowej, próbę osiągnięcia pokoju.

Ta walka poglądów nie jest jeszcze rozstrzygnięta. Ostatnia nota Wilsona nie wyjaśniła bynajmniej narodowi niemieckiemu po której stronie Wilson stoi. Być może, że nowa nota ostatecznie tę sprawę wyjaśni. Aż do tego momentu w myślach naszych i w czynach naszych musimy być przygotowani na wszelkie możliwości: 1) Na to, że rządy nieprzyjacielskie chcą wojny i że nie mamy nic do wyboru, jeno bronić się z siłą, właściwą narodowi któremu nic innego nie pozostaje. Jeśli ten moment nastąpi, to nie wątpię, że rząd niemiecki mieć będzie prawo nawoływać do obrony, tak samo, jak w imieniu narodu niemieckiego miał on prawo mówić, gdy dążył w kierunku pokoju. Kto szczerze stanął na gruncie zasady pokoju

na podstawie prawa, przyjął zarazem obowiązek nie poddawania się bez walki pokojowi na podstawie gwałtu.

Rząd, który tego nie zrozumie narazi się na pogardę walczącego i pracującego ludu. Będzie on zmieciony gniewem opinji publicznej.

Musimy jednak już dziś mieć na względzie i drugą możliwość razem z jej konsekwencjami. Naród niemiecki nie może na ślepo być prowadzony do sali rokowań pokojowych. Ma on prawo zapytać: Jakie skutki dla naszego życia i naszej przyszłości mieć będzie pokój na podstawie warunków Wilsona? Jest to sprawa nadzwyczajnej doniosłości. Nasze stanowisko mocarstwowe zależeć będzie już nie od tego, co uważamy sami za słusne, lecz co podczas dyskusji z naszymi przeciwnikami jako prawo nasze zostanie uznane. Ciężkie to doświadczenie dla dumnego i nawykłego do zwysięstwa narodu. Kwestja, co się nam należy, nie kończy się bowiem u naszej granicy państwowej, której nigdy dobrowolnie przed obcą potęgą nie otworzylibyśmy.

Zasady przez nas przyjęte dotyczą również i spraw wewnętrznych Rzeszy. Zarzucono mi, że przyjęcie warunków Wilsona oznacza poddanie się wrogiemu Niemcom trybunałowi. Jeżeli tak jest istotnie, to dla czego skrajni zawodowi politycy koalicji odrzucają pertraktacje, jak winowajca odrzuca sąd? Jądem sprawy jest zagadnienie związku ludów. Nie może on dojść do skutku, jeśli wszystkie narody nie dojdą do nacjonalistycznego opamiętania. Wymaga on wyrzeczenia się części bezwzględnej samodzielnosci, która dotychczas była oznaką suwerenności państwowej, zarówno u nas, jak i u innych. Decydujące znaczenie dla całej naszej przyszłości mieć będzie sprawa w jakim duchu pójdziemy w kierunku tego koniecznego rozwoju. Jeśli postanowimy przy zasadzie egoizmu narodowego, który do niedawna był kierującą siłą w życiu narodów, wtedy niema już dla nas odrodzenia i odzyskania. Pozostanie wtedy uczucie gorczy które paraliżować nas będzie w ciągu pokoleń.

Jeśli jednak dojrzymy, że idea tej strasznej wojny jest przede wszystkim zwycięstwem zasady prawa, a my nie jesteśmy przeciwni tej idei, lecz dobrowolnie się jej poddajemy, to znajdziemy w tem lekarstwo na bóle współczesności i zadania dla siły przyszłości, przy której naród niemiecki z całą powagą i sumiennoscia współdziałać będzie i która stanie się naszą spuścizną. Musimy tylko cofnąć się do przeszłych pokoleń, a znajdziemy konieczne moralne pobudki do nowego rozwoju. Skoro jednak te wielkie cele ludzkości staną się naszymi celami, to współpraca z narodami będzie wielkiem porywającym nas zadaniem. Chciałbym przytoczyć tu słowa, wypowiedziane przez mnie dn. 19 Intego: Zwyczajna walka o życie, skoro jest ona już prowadzona, wy-

czepie wielkie źródła siły ludzkości. Za cel naszych dążeń narodowych winniśmy przyjąć szczęście i prawo naszych narodów. Należy jednak pokonać jeszcze olbrzymie przeciwności, zanim myśl ta zostanie zrealizowana. Nikt powiedzieć nie zdoła czy prędko, czy nieprędko to nastąpi. Dorosniemy jednak do zadań wojny czy pokoju — co do tego mogą być jeszcze wątpliwości — tylko przez przeprowadzenie programu rządowego i tylko przez porzucenie dawnego systemu.

Przechodzę teraz do sprawy polityki wewnętrznej, z której winien jestem niemieckiemu przedstawicielstwu narodowemu zdać sprawę. Kierowane zasadami, wyłożonymi 5.10, łącznie z innymi współpracownikami poczyniłem kroki, które wewnątrz Niemiec mają doprowadzić do wolności. W Prusach dzięki godnej zaszczenia ustepliwości stronnictw zapewnione jest wprowadzenie powszechnych, równych, tajnych i bezpośrednich wyborów. Reichstagowi przedłożono dwa projekty prawa, które nasz nowy system rządzenia uwolni od dotychczasowych zgodnych z konstytucją ograniczeń. Członkowie Reichstagu winni mieć możność wstępowania do kierownictwa Rzeszy, nie tracąc swego mandatu, do jest niezbędne dla ścisłego związania parlamentu z naczelniemi władzami Rzeszy. Następnie przez zmianę prawa o zastępstwie kanclerza, które na przyszłość powierzone być może i posłom, bez przyjmowania zarazem władzy, otwarta została droga do odpowiedzialnego kierownictwa Rzeszy: do parlamentaryzmu.

W związku z tem stoją prace przygotowawcze w kierunku ustalenia politycznej odpowiedzialności kanclerza Rzeszy, która będzie zagwarantowana przez ustanowienie państwowej izby sądowej. Uważam to za konieczne, skoro polityczne nowe ukształtowanie formy rządu w ten sposób będzie umocnione i poparte. Mam więc nadzieję, że wkrótce będę mógł przedłożyć Reichstagowi wyniki tych prac. Zmiana w systemie rządu Rzeszy, z natury rzeczy wywołała zmiany w systemie rządów krajów poszczególnych, do Rzeszy należących. Sekretarz stanu i namiestnik Alzacji i Lotaryngji oraz inni mężowie kierujący z drugiej izby sejmiku wejdą do zarządu krajem. Sądzę, że nowy namiestnik w porozumieniu z przywódcami stronnictw ustali program swych rządów i że publicznie go zakomunikuje.

Drugi projekt, dotyczący zmiany artykułu 11 go ustawy Rzeszy, zawiera stwierdzenie wielkich zamiarów nowego sposobu rządzenia. Domaga się on, by Reichstag, jako powołane przedstawicielstwo narodowe miał całkowite prawo współdziałania w doniesionych sprawach, dotyczących życia całego narodu, a więc sprawy wojny i pokoju. Gwarancje mogą być wzmożone, jeśli traktaty poddane zostaną nowym postanowieniom. I do takiego rozszerzenia prawa narodu rząd Rzeszy chętnie rękę wyciągnie, o ile zwiążek ludów przybierze formy praktycznej. Stan wojenny we wszystkich krajach wywołał przykre ograniczenie wolności obywatelskiej. Całkowite jego przywrócenie da nam dopiero pokój.

Nadzwyczajne pełnomocnictwa czasu wojennego nie są jeszcze zbyteczne. Mogą być one nadal wykorzystywane jednak jedynie w porozumieniu z kanclerzem. Ma się w ten sposób unikać niepotrzebnej surowości. Zapowiedziane rozporządzenia cesarskie zostały już wydane i obejmują nie tylko kroki w zakresie cenzury, związków i zebrań, oraz ograniczeń wolności osobistej, lecz dotyczą również całej działalności władzy wykonawczej w dziedzinie gospodarczej i szkolnej. W ten sposób poczyniono starania, aby stan obłąkania został zmieniony w tym duchu, pod którego znakiem objąłem kierownictwo spraw Rzeszy.

Cesarz i wszystkie rządy niemieckie ogłosiły amnestję za polityczne przestępstwa i wykroczenia. Szazani w większej ilości odzyskali już wol-

ność. Wszystkie instancje miarodajne według konstytucji przystąpiły jednomyślnie na te kroki na nowej drodze i stanęły w ten sposób na stanowisku, zajętem przezemnie i mych współpracowników; jeżeli i wy, panowie, o czem nie wątpię, zaaprobujecie te projekty, idea rządu ludowego dostanie się do praw Rzeszy. Rent oka na pło, który dał w polityce wewnętrznej pamiętny tydzień, wywoła u was różne nastroje. Jednym zda się on być nieroztropnym błędem po równi pochyłej, który doprowadził do upadku, dla innych stanowić on będzie zwłoczającą, niepewną szukanie dróg. Oba te nastroje winny znaleźć swój wyraz. Jest to prawem i zadaniem opozycji, która właśnie jest nam potrzebna dla zachowania niezależności parlamentu. Ja i moi koledzy jesteśmy zupełnie zgodni ze sobą, zarówno co do celów jak i do sposobów. Celem, z któregoż nie spuszcza my ani na chwilę oka, jest dojrzałość polityczna narodu niemieckiego. Naród niemiecki wadzony został na konia i niechże teraz jedzie. Nasz naród posiada oddawna już cały szereg praw, których mu niejedną politycznie dojrzały sąsiad pozazdrościć może. Prawo wyborcze do Reichstagu było przez długi czas najliberalniejszym prawem wyborczym na świecie.

Reichstag miał zawsze w swem ręku potężny środek — prawo zatwierdzenia budżetu, lecz naród niemiecki nie robił zed w najbardziej decydujących chwilach użytku. Ten, komu darowano cenne skrzydła, nie staje się jeszcze przez to znakomitym skrzydkiem; musi on jeszcze wykazać swe zdolności. Naród niemiecki godził się chętnie na władze istniejące. Główne swe siły kieruje on na czynny leżący poza sferą polityki. Nie samowładni władze istniejących, lecz brak dojrzałości politycznej mas były przyczyną tego, że Niemcy były tak długo państwem, rządzone przez zwierzchność. Od lipca r. 1917 dojrzała decyzja co do odpowiedzialności politycznej rządu, obecnie w końcu października dojrzała ona i w ten sposób wszystko się przekształciło; gwarancja istnienia i rozwoju nowego systemu polega na tem, że nadszedł zwrot, który po wszystkich czynach i ofiarach w tej wojnie stał się nieuniknionym. Widzę w tem podstawę mocy nowego rządu. Wynika więc stąd dla mnie pewna marszruta dla wszystkich naszych kroków.

Stanęliśmy na stanowisku kierownictwa, nie dla zagrancy, nie dla potrzeb chwili, nie rozpoczynamy reform rządowych, niezgodnych z naszym przekonaniem wewnętrznym, niezgodnych z naszą historją i właściwościami narodowymi. W przeciwnym razie działalibyśmy nieszczerze i odebraliśmy nowemu systemowi sygmat nieodwołalności. Głos Fichtego, skierowany do Niemców w ciężkim czasie, dotyczy i nas. Utrzymajcie się jako naród dla zadań wszechświatowych, które wy tylko rozwiązać możecie, tak jak każdy naród na zadanie, które przed innymi narodami spełnić musi.

W głębinach narodu naszego spoczywają jeszcze skarby, które tylko nowa wolać wydobyc potrafi. Chwila w życiu narodu niemieckiego, która, zdawało się, że naród powaliła stała się chwilą narodzin nowej potęgi duchowej. Ale aby w spokoju rozwijać nasze właściwości narodowe, musimy obronić nasze progi domowe. Wróg stoi przed naszymi bramami. Każda myśl nasza należy się tymu mężym, którzy bronią się wobec przewagi i których bronimy od niesłusznych zarzutów. Niech nie myślą, że można pokonać nasze wojsko, nie dotykając honoru naszego narodu. Złe czyny pojedyncze i kroki zdarszają się w każdej armji, lecz z duchem wojska narodowego są one w sprzeczności. Gdy padły słowa, że prawdziwe wojsko ma jednocześnie nastroj pełny miłosierdzia i nastroj zaciępy, właśnie z szeregów armji wyszło uznanie dla tych słów.

Potwierdzenie przyszło od żołnierzy chrześcijańskich, z kraju nieprzyjacielskiego, walczących przeciwko

Niemcom. Panowie! Naszym żołnierzom powodzi się strasznie ciężko; walczą oni z troską o ojczyznę, walczą oni z myślą o pokoju i dotrzymują placu. Dziękujemy wam, ufamy wam, wolamy do was: Ojczyzna nie opuści was! Czego tylko potrzebiecie i co tylko ojczyzna może dać wam w ludziach, materiałach i w sile, to będzie naszym (żywione uznaniem).

Następnie zabierali głos przywódcy stronnictw.

Posel Herold (centrowiec) całkowicie się zgadza z ważnymi wywodami kanclerza i podkreśla znaczenie faktu, że naród niemiecki sam ujął w swe ręce swe losy. Z oburzeniem odrzucił on zarzut nieludzkiego postępowania, wytoczony wojsku niemieckiemu.

Posel Ebert (socjalista) zaaprobował odpowiedź rządu niemieckiego na pytania Wilsona. Naród niemiecki nigdy nie pozwoli na odebranie sobie prawa do samookreślenia. Chce on być wolnym i takim też pozostanie. Dla rządu osobistego niema już w Niemczech miejsca. Jedynie wolać nieprzyjaciela, przez wojnę zadane. Mówca na ostatku oświadczył, że jego stronnictwo, jak i dnia 14 sierpnia poczyna się do obrony kraju, dopóki jest ona potrzebna. Jeżeli przeciwnicy chcieli nas ujarzmić — rzekł on — to zawołalibyśmy do nich: Wszelkie jarzmo skończyło się!

Pos. Naumann (post. str. lud.) ubolewał nad dotychczasowym brakiem jednolitości w rządzie niemieckim w tej wojnie. Nowy rząd winien usunąć wszelką dwuznaczność. Zabić naród, który pracuje i myśli byłoby niemożliwym, lecz żyć z nim w pokoju byłoby dobrze, gdyby tylko przeciwnicy na to przystali.

Pos. dr. Stresemann (nar. lib.) mówił, jak i inni posłowie, o nadzwyczajnych czynach wojska niemieckiego, właśnie w chwili, gdy nie mogło ono kontynuować swego zwycięskiego pochodu. Stronnictwo, do którego mówca należy, po bezprzykładnych sukcesach wojsk niemieckich wierzyło w zwycięstwo niemieckie i musiałoby nastąpić gorzkie wyrzuty, gdyby teraz powiedzianem było, że nie wszystkie siły wykorzystane zostały. Stronnictwo przekonane jest, że najlepiej będzie służyć monarchji, jeżeli czynnie pracować będzie przy ustaleniu nowego porządku.

Posel hr. Westarp (kon.) wystąpił przeciwko nowym porządkom, przy których rząd ma stanowić jedynie komisję wykonawczą Reichstagu stronnictwo konserwatywne składa z siebie wszelką odpowiedzialność i nie współdziała przy zmianie konstytucji. Propozycja pokojowa była niedopuszczalną i niepotrzebną i naród niemiecki nie może i nie chce być zmuszonym do kapitulacji.

Mimo nowej odpowiedzi Wilsonowi będziemy zmuszeni do dalszego prowadzenia wojny. Jeśli rząd nawoływać będzie naród do dalszej walki, to stronnictwo konserwatywne poprze go.

Posłowie: Gothein (post. str. lud.) i Herold (centr.) oraz dr. Stresemann (nar. lib.) wnieśli rezolucję, wyrażającą kanclerzowi ufność.

Sprawy polskie.

Manifestacja m. Lwowa.

Dnia 20 października z powodu ogłoszenia proklamacji Rady regencyjnej odbyła się poważna manifestacja, na program której złożyło się nabożeństwo i manifestacyjne posiedzenie rady miejskiej w południe. Na posiedzeniu uchwalono deklarację. Odczytane ją z ratusza publiczności, tłumnie zebranej na rynku.

Przed utworzeniem rządu.

«Kurier Polski» z dn. 21 bm. donosi.

Wyznaczona na wczoraj na godz. 3 po południu konferencja p. J. Świątyńskiego z Radą regencyją w związku z objęciem przez p. Świątyń-

skiego kierownictwa przysałego gabinetu, została odłożona na godz. 6 tą. Sprawozdanie z tej konferencji złożył p. Świątyński dzisiaj przed południem na zebraniu sekretarjatu Koła Międzypartyjnego.

Ze sfer Koła Międzypartyjnego słyszeliśmy, iż p. Świątyński propozycję utworzenia gabinetu przyjmuje.

Oczekiwano należy, że w dniu najbliższym zapadną wreszcie ostateczne decyzje w sprawie utworzenia nowego rządu, który ma składać się z przedstawicieli Koła Międzypartyjnego i Związku Budowy Państwa. Opinią publiczną domaga się w sposób coraz bardziej stanowczy położenia kresu obecnym przetargom politycznym.

Przejęcie kolei.

Dn. 19 bm. przybył do Warszawy przedstawiciel lubelskiego związku kolejarzy Polaków, delegowany do Warszawy celem porozumienia się z centralą kolejarzy w sprawie obsadzenia przez Polaków stanowiska na kolejach w okupacji austriackiej z chwilą opuszczenia tej dzielnicy przez wojska austriackie.

Od przybyłego przedstawiciela kolejarzy «Przebieg Wieczoray» otrzymał następujące informacje:

«P. Liposca zawiadomił delegatów społeczeństwa polskiego, że koleje zostaną oddane, ale jak prędko, tego określić nie może. Telegrafował w tej sprawie do głównej kwatery armji.

«W oczekiwaniu objęcia kierownictwa lubelska organizacja kolejarzy prowizorycznie powysunęła już kandydatów na wszystkie posady (rozporządza tysiąc kilkuset członkami).

Przejęcie więc kolejnictwa w okupacji austriackiej odbyć się może w każdej chwili.

O przyjazd Dmowskiego.

W jednym z pism krakowskich czytamy:

«Dzisiejszy «Czas» omawia trudności, na jakie napotyka stworzenie Rządu Polskiego w tych nowych, w błyskawicznym tempie naddających warunkach:

«Wytworzenie rządu przez samo Koło Międzypartyjne napotyka na ogromne trudności. «Koło» otrzymuje wskazówki od «Komitetu Narodowego w Paryżu» i z tego stanowiska zejść nie chce, gdyż opiera się na autorytecie koalicji. W obecnym położeniu «Komitet Narodowy», uznany przez koalicję, ani w Warszawie przebywać nie może, ani nawet gdyby przebywał nie potrafiłby rządzić, nie mogąc rokować z okupantami.

Nawoływania «Kur. Warsz.» — kończy «Czas», — są daremne, dopóki albo p. Dmowski do Warszawy nie zjedzie, albo nie ustanowi tutaj swego zastępcy.

Wiadomości polityczne.

«Goniec» z dn. 20 b. m. donosi: Rząd niemiecki miał wyrazić zgodę na oddanie władzom polskim całej administracji z wyjątkiem kolei i kopalni, które oddane będą później.

Urzędowego potwierdzenia tej wiadomości dotychczas, jak nas w sferach miarodajnych informowano, niema, niemniej informacja powyższa wydaje się prawdziwą.

Bolszewicy zarekwirowali pałac biskupa Roppa w Petersburgu, stosunek do biskupa władz bolszewickich jest z każdym dniem gorszy. Ażkolwiek biskupowi nie grozi w tej chwili niebezpieczeństwo utraty życia, nie mniej sytuacja jego w Petersburgu staje się bardzo trudna.

W dniu 15 b. m. odbył się w Krakowie wielki wiec akademicki, na którym uchwalono rezolucję następującą:

Młodzież uniwersytetu Jagiellońskiego uważa za konieczne, by wojsko polskie przedewszystkiem powołano do ochrony mienia i życia lud-

ności i praw narodowości polskiej na Białej Rusi.

Jak donosi krakowski «Głos Narodu», w najbliższym czasie zamierzone jest zniesienie granicy pomiędzy Królestwem a Galicją

«Kraje» poznański został na trzy dni zawieszony.

Na gubernatora gen.-gub. Lubelskiego wymieniany jest Adam hr. Tarański.

Dookoła wojny.

Zmiany w dowództwie armji włoskiej.

Donoszą z Genewy, że gen. Diaz nie jest już dowódcą naczelnym armji włoskiej; jako przyczynę ustąpienia jego podają różnicę zdań, która zaszła między nim a Fochem.

Tragiczne dni Bułgarji.

Pod powyższym tytułem podaje «Gazeta Wieczorna» następujący list p. Wandy Zembrzuckiej z Sofji:

«Most do Bagdadu» nie zapanował się nagle i niespodziewanie. Psuł się powoli od 1916 roku. A z końcem zimy 1917—18 zaczął już trzeszczeć.

Dla znawcy stosunków bułgarskich sytuacja w Bułgarji przedstawia się w barwach coraz ciemniejszych. Radosławow stał się niemożliwy na zajmowanym przez się posternaku z powodu swej polityki wewnętrznej.

wywód został uskuteczony, zakas wchodził w życie. Ministerstwo handlowe także. Minister skarbu, Tomczew, np. sprzedał kopalnię węgla, rozmaite młyny, i port w Porto Largo (nad morzem Egejskim).

Minął czerwiec, lipiec, sierpień. Zajęty sprawami wewnętrznymi, odłożył Malinow na później wykonanie swego programu politycznego: groźbę żołnierzy sbałgatizował. Pierwszego września zskotłowało się na froncie.

Bułgar jest rzeczywiście cierpliwy i posłuszny. Mam na myśli szczególnie chłopu bułgarskiego. Nie jest on wojowniczo usposobiony i nie ma zaborczych instynktów. Kocha swoją rolę i swój dom i w ich obronie tylko żył się gotów oddać.

Ant się spodziewał Malinow, że Radosławow pozostawił mu w spuściznie sam nieład i chaos. Taką powszechną dezorganizację, że nie wiedzieć było, od czego zacząć. Zezwąd wołano o chleb i odzież i domagano się pokoju.

rzucą broń i pójdą do domów. Po Malinowie udali się na front inni ministrowie. Skutek był ten sam, ten bardziej, że oficerowie trzymali z żołnierzami.

W ciągu 15 dni danych przez żołnierzy, nie można było nic zrobić. W dniu 15 września salonicka armja koalicyi rozpoczęła swą ofensywę (właśnie w tym dniu). Rozpoczęła ją w odcinku 2 i 3 dywizji bułgarskiej, najbardziej rozgilitowanych, najbardziej zmęczonych. I spełniła się groźba żołnierzy. Opuścili w tym dniu front, pozostawiając amunicję i zapasy. Obie te dywizje, pod wodzą generała Ribarowa, ruszyły od Dojranu do Udowo, by przez Klustendil dostać się do Sofji i tutaj dokonać przewrotu: obalić rząd i zdetronizować króla.

Władzę, ale w wąwozie władz jakim, otwierającym się na samą Sofję, napotkali rebeljanci na opór. Wierzy królowi garnizon sofjaki, uczniów szkoły kadeckiej i szkoły podporuczników. Po krótkiej walce część zbrojowanych poddała się, reszta uciekła w okoliczne lasy.

Kronika.

Poszukiwanie matki.

Sekretariat Polskiego T-wa Pomocy Ofiarom Wojny (№ 25) zamawia Jadwigę Roucką, że synowie jej Zygmunt (lat 14) i Piotr (lat 11), z którymi, jadąc do Wilgi z Tambowa, rozłączyła się w Baranowiczach.

Znalezione. Książeczka do nabożeństwa z nazwiskiem Janeyzy, znaleziona d. 20 b. m. koło Katedry, jest do odebrania S-to Jerska № 22—8 u Jabilnickiego.

«Z Lutni». Od dzisiaj rozpoczyna się sprzedaż biletów na widowiska, będące w repertuarze bieżącego tygodnia. W sobotę, d. 26 b. m., odegrana będzie wesoła komedia Schontana «Lora». W niedzielę zaś odbędzie się 2-gi koncert orkiestry symfonicznej (40 osób) pod dyr. A. Wyleżyńskiego.

Polski teatr ludowy. Dzisiaj, na scenie teatru ludowego ukazuje się trzyaktowa komedia Michała Bałuckiego «Grube ryby».

«Grube ryby» odegrane będą dwukrotnie o godz. 7 mej i 9-tej wiecz. Bilety nabywać można dziś w kasie teatru ludowego od godz. 12-tej w poł.

W przygotowaniu «Wieczna bajka» Andrzeja Marka i «Werbelt domowy» (wznawienie) I. K. Gregorowicza.

Kwartet im. Stanisława Moniuszki przystąpił już do prób utworów muzycznych, jakie usłyszymy na najbliższym koncercie kameralnym.

W programie pierwszego koncertu figurują takie wartościowe dzieła jak kwartet № 12 G-dur W. A. Mozarta, trio fortepjanowe D-moll op. 32—Arenskiego, oraz kwartet D-moll Schuberta.

Szczegóły tego interesującego koncertu zakomunikowane będą niebawem.

Ostatnie wiadomości.

Komunikat wieczorny.

BERLIN (23 b. m. Urzędownie).— Częściowe walki we Flandrii po obu stronach Solesmes i Le Cateau; udało nam się ponownie próby Anglików przełamania frontu naszego. Gwałtowne walki zatrzymały się na linii St. Martin—Neuville—Bousies—Ora Cotillon.

Rozchwiał się również antarcis Francuzów na północnym brzegu Serres, po obu stronach Vouziers i na zachód od Grand Pre, a również na brzegach Mozy bardzo silne ataki amerykańskie.

MŁODE krzewy porzeczek

do sprzedania. Kal Snipiszki, ulica Trębacka, dom Zienkowicza. 2440

ZGUBIONO bransoletę z granatami w niedzielę na placu Katedralnym. Znalazcę uprasza się o zwrot: S-to Jerski Pr. Biuro ubezpieczeń od ognia. Lendzin. 2305

POTRZEBNI mężczyźni, kobiety lub dziewczyny do kiosków do sprzedawania gazet. Zgłaszać się od 5-ej. Wielka № 40. Kantor B. Kulicki. 2302

Do sprzedania okna, drzwi, okienice, różne deski i inne domowe rzeczy. Zwierzyniec i Bułgarska № 5 m. 1. Dabkus. 2298

Nauczycielka potrzebna na wieś kl. 4—5, muzyka, francuski, 50—75 rb. miesięcznie. Wiadomość: Junkierska № 31 m. 5. Sienkiewicz. 2300

BIURO Wileńskiego rejenta (notariusza) W. Konaszyńskiego czynne jest codziennie prócz świąt od godziny 9 do 3, przy ulicy Wielkiej pod № 39. Konaszyński. 2297

Sprzedaje marchew Nantejską i pietruszkę. Ostrobramska № 51. Od godziny 8 do 12. Morisiewicz. 2292

Sprzedam szafę dębową rzeźbioną z półkami i szufladami, dużych rozmiarów, z instranem przejściem po środku, nadającą się na wielki kredens restauracyjny lub bibliotekę. Uniwersytecka № 2. Zapytać stróża. Jastrzębski. 2440

DO ZAKŁADU ślusarsko mechanicznego potrzebny zdolny ślusarz-mechanik znający się na maszynach rolniczych, oraz potrzebny tokarz. Kalwaryjska № 5 lub Subolec № 6. Cichosz. 2301

Do sprzedania kredens dębowy, krzesła, stoły, kanapy i inne sprzęty domowe. Wiadomość od 2 do 6 ej. Ul. Monastyrska № 11 m. 3. Ostrowska. 2303

Mieszkanie z 3—4 pokojami z kuchnią, elektrycznością i umeblowaniem potrzebne zaraz. Oferty od g. 8—10 zrana i od 6—8 w., hotel «Palace», pokój № 103, Jeśman. 2416

Potrzebny chłopak do magazynu. W-Pohulanka № 4. M. Rodziewicz. 2295

Mieszkanie 5 ładnych pokoi po słonecznej stronie (w ogrodzie) 15—20 min. drogi do centra miasta, do wynajęcia na bardzo dogodnych warunkach, ul. Bobrujska № 22-a. Bałtrukiewicz. 2293

Obiady domowe. Zamkowa 20—15, wejście z zaułka S-to Michałowskiego. Dziś kolduny. Boguszewicz. 2288

Potrzebny zaraz całowik z kaucją 1000 rb. do magazynu, umiejący pisać po polsku. Zgłaszać się: Wrótna 7—18, od g. 4 pp., Woźniaki. 2290

Obiady domowe od g. 12—3. Dziś kolduny. Ludwigsarska 9—1, Lipińska. 2285

2 pianina do sprzedania. Lombard miejski, Trocka 14, od g. 10—2. 2306

Elektryczny motor 1/2 sił konskich, pompa, ręczna pompa, rury 2 calowe i 3 żelazne rezerwuary na 2000 wader do sprzedania. W. Pohulanka 11—6, Lewenberg, od 8—10 r. 2306

Mieszkanie z 5-6 pokojami z kuchnią, elektrycznością, wszelkimi wygodami i umebl. bliżej centrum potrzebne zaraz. Oferty: od 8—10 r. i od 6—8 w., hotel «Palace», pokój 103, Jeśman. 2416

FOLWARK duży i mały przy kolei, Kreis Wilno, oddam w dzierżawę i osobie lub kilku. Życzylibym oddać w jedne ręce oba. Kaucja obowiązkowa. Adres: Wilno, 2 Junkierska d. № 31 m. 3. Krydel. 1975

Suchy Opal po cenach umiarkowanych. Plac Tyszkiewicza ul. (Nowogrodzka) Magazynowa № 26, Kurycki i ul. Rudnicka № 9 handel win Krewer. 2249

MAGAZYN kolonialny z urządzeniem lub tylko samo urządzenie. Garncaraka 15. Zieleniewicz. 2431

Potrzebne MIESZKANIE w zdrowym miejscu na parterze lub na I piętrze nie mniej 5 pokoi, z elektrycznością i wodociągami. Hotel S-to Jerski № 12. Wasilewski. 2239

Poszukuje dzierżawy majątku 100—300 dziesięcin lub kupna przetrzeźni 60—200. Oferty składać dla Zawadzkiego w «Dz. Wileńskim». 2251

BRUKARNIA Ks. A. RUTKOWSKIEGO WILNO, ul. Botaniczna Nr. 7. Przyjmuję wszelkie zlecenia w zakresie drukiem wchodzącym, jako to: Broszury, sprawozdania, broszury, ominki, dzieła, okładki, adresy, etykiety, rachunki, kwitowania, bilety wizytowe, koperty, tabele, blankiety, kalendarze i t. d. Wyodrębnienie staranne. Ceny umiarkowane.

Nowo utworzona Poliklinika i Szpital Litewskiego Stowarzyszenia Pomocy Sanitarnej

w Wilnie, ul. Wileńska Nr. 28.

W POLIKLINICE przyjmują chorych przychodzących doświadczeni lekarze specjaliści na choroby chirurgiczne, wewnętrzne, kobiece, dziecięce, oczu, gardła, nosa, uszu, zębów, skórne i weneryczne.

SZPITAL TYMCZASOWO DLA CHORYCH NA 60 ŁOŻEK, urządzony według wszelkich wymagań medycyny. Wszelkiego rodzaju operacje, ANALIZY, PROMIENIE ROENTGENA i ODDZIAŁ DLA POŁOŻNIC. Stow., jako instytucja społeczna i dobroczynna, uczyni wszystko o ile to będzie możliwe przy obecnej drożyznie, ażeby leczenie W KLINICE I SZPITALU było dostępnym dla szerokich warstw społeczeństwa bez różnicy wyznania i narodowości. PRZYJĘCIA CHORYCH W POLIKLINICE I DO SZPITALA od 9-213-7.

NOWOOTWORZONY DOM KOMISOWY „POMOC”,

Jagiellońska Nr. 1, róg Ś-to Jerskiej (dom hotelu St. Georges),

przyjmuje i ma do sprzedania ubrania, futra, bieliznę, wszelką galanterję, zegary, wyroby złote i srebrne, antyki, dywany, lustra, instrumenty muzyczne, naczynia stołowe i kuchenne oraz wszelkie inne przedmioty. — Załatwia wszelkie zlecenia w zakresie komisji wchodzące. — Pośredniczy w wynajmie mieszkań i służby. 2442

Alojzy Gnoński i S-ka.

ZESZYTY I WSZELKIE ARTYKUŁY SZKOLNE,

rysunkowe i kreślarskie oraz księgi rachunkowe, papiery najrozmaitsze, kalki, papiery rysunkowe, tusze, atrament, galanterję biurową poleca Ś-to Jerska Nr. 5. **W. BORKOWSKI, WILNO.** Ś-to Jańska Nr. 19.

NOWOOTWORZONE BIURO KOMISOWE JÓZEFA WOJNICZA

Świętojańska Nr. 31 vis à vis kościoła, gmach poczty,

przyjmuje w komis i ma do sprzedania: ubrania, bieliznę, futra, obuwie, kołdry, dywany, portjery, biżuterję, obrazy, brzozy, instrumenty muzyczne, antyki itd. — POŚREDNICZY W SPRZEDAŻY ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH, w wyszukiwaniu posad, mieszkań, służby itd. 2307

KINEMATOGRAF

HELIOS żywy pakunek

bardzo zajmujący detektyw dramat w 3 akt. w wykonaniu znakomitych artystów. **Czy ma pan 50000 m.** pełna dowcipu i wesołego humoru komedia w 2 akt. **Koniec przedstawienia** o g. 11-ej w. **Koniec** przedstawienia o g. 11-ej w. **Zastrzega się** prawo zmiany programu.

Polski Teatr Ludowy, GMACH PO-CYRKOWY NA ŁUKISZKACH.

Dziś, we czwartek, 24 października 1918 r. **DWA PRZEDSTAWIENIA.**

GRUBE RYBY

komedia w 3 aktach Michała Bałuckiego.

Początek widowisk o godz. 7-ej i 9-ej wiecz.

Kasa czynna jest dziś od g. 12-ej w poł. w gmachu po-cyrkowym.

NAKLADEM KSIĘGARNI JÓZEFA ZAWADZKIEGO wyszedł z druku

KALENDARZ OSTROBRAMSKI na rok 1919.

Rok wydawn. IV. Cena 2 m.

W końcu bieżącego miesiąca wyjdzie z druku:

KALENDARZ DO ZRYWANIA na r. 1919,

zaś w pierwszej połowie listopada: 2412

WILEŃSKI KALENDARZ INFORMACYJNY na r. 1919.

MASZYNY „SIMPLEX” DO CZYSZCZENIA KARTOFLI

poleca ZYGMUNT NAGRODZKI, Skład narzędzi roln., Zawalna 11-a. Wielka oszczędność czasu i kartofli.

F. WINISKI I S-KA

właściciele (na czas okupacji) 2437

TYTUNIOWEGO SKLEPU

„R. MARKUS”

przenieśli swój magazyn na

ULICĘ WIELKĄ Nr. 58.

Wielki wybór cygar i kart do gry.

Lecznica dla zwierząt S. Bakuna,

LEKARZA WETERYNARJI

Przyjęcia chorych od g. 9-11 r. i 4-8 w., w nagłych wypadkach i w nocy. 2234

20 świec za 5 mk. (przedtem 7 mk.) w pudełkach można dostać tylko w magazynie materiałów piśmienn. **W. Zała**, Wilno, Szopenowska 5 przy hotelu «Belgia». Dla nabywców «engros» nadzwyczajny rabat! Wycinajcie i zachowajcie adres! **Proszę zwracać uwagę na adres**, gdyż jest druga firma tego samego nazwiska! [2269]

Z powodu likwidacji interesu są do sprzedania:

MEBLE różnego rodzaju, miękkie salonowe i gabinetowe, kredensy, szafy, komody, stoły, krzesła, lustra itd.

ŻELAZNA KASA.

EKWIPAZE—karetka kryta i jednokonna dorożka na kołach żelaznych.

UPRZEŻ angielska i inna.

PALTA MĘSKIE jesienne i zimowe na baranach.

CAŁKOWITE URZĄDZENIE FABRYKI kowalsko-ślusarskiej i blacharskiej.

MOTOR ELEKTRYCZNY 2PS, transmisje, prasy, nożyce, maszyny do świdrowania, miechy, pilniki, imadła itd. rk

Baruchson, ul. Sawicz Nr. 9.

ZAKŁAD OGRODNICZY M. RODZEWICZA,

Wielka Pohulanka Nr. 4 i Wielka Nr. 32, 2234

załatwia wszelkie zlecenia w zakresie ogrodnictwa wchodzące.

Przyjmuje w komis owoce, warzywa, szkółki itd.

MAGAZYN MEBLI W. MOŁODECKIEGO

WILEŃSKA Nr. 26. 2208

PRZYJMUJE WSZELKIE OBSTALUNKI

Pracownia i sklep jubilerski T. FILIPSKIEGO,

ZAMKOWA Nr. 6, 2307

wykonywa obstalunki i reparacje. Nabywam wszelką biżuterję oraz przyjmuje na sprzedaż komisową.

KSIĘGARNIA D. Waker i Ch. Dugowski

WIELKA Nr. 33, 2412

Posiada książki nowe i używane we wszystkich językach.

Kupuje różne stare podręczniki i inne książki.

Doktor medycyny

B. SZYRWINDT

choroby skórne, weneryczne i syphilis (606-914).

Przyjmuje od g. 10-1 i od 4-7.

Wielka 39. 1810

Dr. H. NEHREBECKI,

Choroby wewn. i dziecięce.

długoletni ordynator Petersb. szpit. Kowno, Kaiser-Wilhelm str. Nr. 48.

1880

Felczerska skuszerka

Jadwiga Sukiennicka,

b. starsza felczerska szpitala miejskiego w Kownie, 1954

wróciła z Rosji.

KOWNO, ulica Hindenburga Nr. 30.

Dr. D. Olsejko

Choroby uszu, gardła, nosa

Jagiellońska Nr. 9 m. 3. Przyjęcia od 9-10 i od 4-5 po poł.

2208

Doktor

ALEX. LIBO

choroby gardła, nosa i uszu.

od 11-2 i 5-7 w.

Zawalna 22/6. rk

MECHANIK

Stanisław Przygodzki

po powrocie z Rosji przyjmuje do

reparacji wszelkie maszyny do

szycia, pisania, pończoch i mereżek, rozmaite automaty kasy „National” i gramofony. Dla instytucji dobroczynnych ustępstwo 30%.

WIELKA 39-4. 2245

OGŁOSZENIA

do NIEMIECKICH, rk

POLSKICH

i ŻYDOWSKICH

gazet po cenach redakcyjnych przyjmuje biuro I. Karłina, Trocka 20.

KUPUJĘ

wszelkiego rodzaju sprzęty domowe, łóżka, krzesła, szafy, etc. naczynia i wszelkie drobiazgi, futra, ubrania, bieliznę, biżuterję, kwity lombardowe. Przychodzę do domu.

Woźnicki, 2407

Wronia Nr. 7-18 (daw. Chersońska).

Dr. B. IWANTER

Choroby: wewnętrzne i nerwowe.

ZAKŁAD ELEKTRO-LECZNICZY i PROMIENI ROENTGENA.

Wileńska 25. rk

KUPUJĘ:

biżuterję, brylanty, perły, zegarki i kwity lombardowe.

Płacę najwyższe ceny.

Jubiler GLEZER, Wielka 47.

POSZUKUJĘ

miejsca szwajcara do hotelu albo do prywatnego domu.

Mam dobre świadectwa i mogę złożyć kaucję. Oferty proszę składać w Adm. «Dz. Wileńskiego» dla «Szymańczyka». 2267

KUPUJĘ

biżuterję, brylanty, perły, zegarki i kwity lombardowe.

Płacę najwyższe ceny.

Jubiler GLEZER, Wielka 47.

POSZUKUJĘ

miejsca szwajcara do hotelu albo do prywatnego domu.

Mam dobre świadectwa i mogę złożyć kaucję. Oferty proszę składać w Adm. «Dz. Wileńskiego» dla «Szymańczyka». 2267

KUPUJĘ

biżuterję, brylanty, perły, futrzane rzeczy, dywany, fortepiany, pianina, antyki, żelazne kasy, meble, ubrania i kwity lombardowe. Płacę najwyższe ceny. Wielka Nr. 66, Szwarc. Magazyn antyków. rk

Domowe obiady

codziennie od g. 12-3 i kolacje od g. 7-9 wiecz., we wtorki i czwartki kołduny. Garbarska Nr. 3-11, Łuczakowa. 2428

MIESZKANIE:

3 pokoje, można z elektrycznością, nie drogo do wynajęcia. Tamże tuzin krzesel dębowych do sprzedania. Wronia Nr. 6. Wiadomość u szwajcara Dudy. 2425

SPRZEDAM

otomane, kredens, szafę, meble, łóżka z materacami, stół, stoliki, materiał na palto i garnitur, futro lisy i inne rzeczy. Ogłądać od 10-12 i od 3-5. Wileńska 25 m. 12. Wcielo. 2421

Zapłacę dobrze temu,

któ wskaze mieszkanie z wygodami — lepiej w osobnym niedużym domu. Uniwersytecka (Dworcowa) 9-15, Kirszański. 2214

NOWOOTWORZONA JADŁODAJNIA

Ostrobramska 29.

Obiady od 3-ch do 5 mk.

HERBATA, KAWA i PIWO.

Hołub i Kłuszo. 2296

ZAKŁAD

maszyn rolniczych i t. p., roboty żelazne

przyjmuje firma 2301

CICHOSZ, Kalwaryjska 5

lub Subocz 6. —

Dr. medycyny

MICHAŁ BRODZKI

(choroby wewnętrzne)

Przyjmuje od g. 11-2 i 4-6 w.

Trocka 10-3. 2442

Chłopiec potrzebny

do zakładu fryzjerskiego «Henryk».

Ś-to Jerska 1. 2308

MALARZ

przyjmuje rozmaite obstalunki.

w swym zakresie.

Oferty: Biuro Karłina, Trocka 20.

Fryzjer potrzebny

do zakładu fryzjerskiego «Henryk».

Ś-to Jerska 1. 2308

Doświadczony elektro-technik

przyjmuje rozmaite roboty w swym zakresie, przeprowadza elektryczność i urządzenie elektrycznych motorów. Oferty: biuro Karłina, Trocka 20. 2306

Potrzebna na wyjazd na wieś

nauczycielka skromnych wymagań dla przygotowania dwójki dzieci do szkół polskich. Wymagany dobry polski i pożądana konwersacja francuska. Wiadomość: Zakretowa 7-9, Chudzyńska, od g. 2-5. [2291]

Mieszkanie

do wynajęcia z 7 pokoi, świeżo odnowione, z elektrycznością i ogrodem. Zwierzyniec, ul. Moniuszki 5, Filatow. 2276

Potrzebne panny

do szycia. Zamkowa 16-X, I. Głęb. 2308

Agronom-praktyk

szuka posady w dobrach ziemskich, albo dzierżawy takowych z pełnym inwentarzem gospodarskim. Wilno, Wronia Nr. 5 m. I. Budko. 2304

Sprzedam

okazyjnie futro błękitne lisy. Ogłądać można od 10-12. Tamże mieszkania z 4-6 pokoi do wynajęcia. Ś-to Jerska Nr. 46-4. Makiejewa. 2299